

FEDERACIÓ DE
MOVIMENTS DE
RENOVACIÓ DE
PEDAGÒGICA DE
CATALUNYA

Avda Drassanes, 3 08001 - Barcelona Tf. 934817388 mmp@pangea.org

Amb el patrocini de la

F U N D A C I Ó
PROPEDAGÒGIC

RECUILL DE PREMSA –EDUCACIÓ–

DIJOURS 4 DE FEBRER DE 2010

[GENCAT](#)

[Informació i video: "Preinscripció i matrícula 2010-2011"](#)

[AVUI](#)

[CiU adverteix que no hi haurà pacte amb qui qüestioni la immersió](#)

[EL PUNT](#)

[Reportatge: "Civisme des de petits"](#)

[EL PERIODICO](#)

[Anton Aubanell: «S'ha d'ensenyar la relació de les matemàtiques amb la vida real»](#)

[EL PERIODICO](#)

[Els escolars catalans decideixen posar Nhu a un dels cadells de l'óssa Hvala](#)

[EL 9](#)

[Taller d'educació per la salut afectiva-sexual a l'IES Cirviànum de Torelló](#)

[TOT BADALONA](#)

[Opinió: "Anem tots cap a l'escola"](#)

[LA VANGUARDIA](#)

[Brian Lamb: "Trabajar con la Wikipedia motivó a los estudiantes"](#)

[EL PUNT](#)

[«Quan naixem el cervell està preparat per aprendre qualsevol llengua»](#)

GENCAT. 04.02.10

PREINSCRIPCIÓ I MATRÍCULA 2010-2011

Període de preinscripció a l'educació infantil (3-6 anys), l'educació primària i l'educació secundària: del 2 al 16 de febrer del 2010.

Calendari 2010 - 2011

El calendari de la preinscripció comprèn les dates de tot el procés, des del termini de presentació de sol·licituds fins a la formalització de la matrícula.

- * Educació infantil (0-3)
- * Educació infantil (3-6), educació primària i educació secundària
- * Ensenyaments postobligatoris

Criteris de prioritat i barem

Quan el nombre de sol·licituds d'admissió és superior al de places, s'apliquen els criteris de prioritat. Aquests, i el barem que tenen associat, permeten puntuar i ordenar les sol·licituds.

- * Educació infantil, educació primària i educació secundària
- * Batxillerat
- * Altres ensenyaments postobligatoris

EN TROBAREU TOTA LA INFORMACIÓ I ELS FORMULARIS AL WEB "PREINSCRIPCIÓ I MATRÍCULA 2010-2011", DINS LA PÀGINA DEL DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA:

Video: <http://www.gencat.cat/preinscripcio>.

[inici](#)

CIU ADVERTEIX QUE NO HI HAURÀ PACTE AMB QUI QÜESTIONI LA IMMERSIÓ

"Si algun partit pretén modificar el sistema d'immersió lingüística ha d'oblidar-se de comptar amb CiU per a qualsevol pacte polític de futur i no només per als pactes en educació". Així de clar va ser ahir el portaveu de CiU al Congrés, Josep Antoni Duran i Lleida, quan va valorar les negociacions que està portant a terme el ministre Ángel Gabilondo per aconseguir un pacte educatiu. El missatge anava dirigit al Partit Popular, des d'on s'ha demanat que la reforma educativa plantegi que el castellà també sigui llengua vehicular a Catalunya.

El portaveu de CiU va fer aquestes declaracions després de reunir-se amb el ministre Gabilondo, a qui va posar com a condició per al pacte el respecte a la LEC. Fonts del grup assenyalen que la trobada va ser positiva i que no sembla que el titular d'educació es plantegi cedir a les pretensions lingüístiques dels populars. Amb tot, estaran atents a altres propostes, com ara les d'impulsar un cos estatal de docents o unificar criteris curriculars.

Al marge de la llengua, Duran va presentar una bateria de propostes al ministre en què destaquen la gratuïtat de l'escola concertada perquè, segons ell, no hi ha "llibertat" en l'elecció de centre sense gratuïtat. També planteja augmentar la inversió fins al 6% del PIB en vuit anys i un calendari per aconseguir els objectius de Lisboa 2010.

[*inici*](#)

CIVISME DES DE PETITS

Més de 700 alumnes de primària i secundària de Santa Coloma participen en un taller de bones practiques

Teoria i pràctica. Al taller hi ha una part teòrica i una altra de pràctica, cosa que permet que els nens vegin com funciona un vehicle escombra. «En l'etapa infantil, la sensibilització és molt més efectiva.» David Torras és monitor del taller del civisme que anualment, des de fa cinc anys, s'organitza a les escoles de Santa Coloma. Per ell, el projecte, que es vehicula a través del programa d'activitats educatives complementàries del Servei d'Educació i Infància del consistori, és un «primer pas» per crear futurs «adults responsables». «Es marquen molt les bones pràctiques i les dolentes. Els nens les identifiquen i és més fàcil que les interioritzin i les posin en pràctica més endavant», assegura.

La ciutat de la Laia i la del Pau –neta, la primera, i desendregada i bruta, la segona– és el fil conductor d'un taller que es divideix en dues parts: una de més teòrica, que es fa a l'aula, i una de pràctica, que es desenvolupa al pati. «Quina ciutat voleu tenir?», pregunta en David als nens del CEIP Wagner, un cop explica com la del Pau s'ha convertit gairebé en un contenidor d'escombraries. «En la del Pau, la gent llença les escombraries al terra i no té cura del seu barri», diu. Davant l'evidència, els nens ho tenen clar i criden a l'una: «La de la Laia!» En David, que fa temps que fa aquesta tasca, admet, no obstant això, que la sensibilització és com una carrera de fons. «La teoria la saben molt bé. La pràctica... ja és més difícil», diu mig rient.

Quan les explicacions a l'aula s'acaben, arriba el veritable «reclam» del Taller de Civisme per als nens: conèixer per dins com funciona un camió de neteja viària. Els nens tenen l'oportunitat durant uns minuts de remenar per l'interior del vehicle i veure in situ com treballa la màquina i «com s'ho fa» per empassar-se les fulles dels arbres, els embolcalls del berenar i els papers. De moment, deu centres escolars de Santa Coloma ja s'han adherit a l'activitat, cosa que suposa la participació de més de 700 escolars al llarg de les properes setmanes.

[*inici*](#)

ENTREVISTA ANTON AUBANELL, RESPONSABLE DEL CENTRE DE RECURSOS PER ENSENYAR I APRENDRE MATEMÀTIQUES

«S'HA D'ENSENYAR LA RELACIÓ DE LES MATEMÀTIQUES AMB LA VIDA REAL»

La Casa de Cultura de Girona organitza un cicle de conferències de divulgació científica per impulsar el coneixement de les matemàtiques. Les xerrades coincideixen amb l'exposició itinerant Experiències matemàtiques. Prohibit no tocar, que vol donar a conèixer la utilitat d'aquesta matèria en la vida quotidiana. El professor Anton Aubanell és el primer ponent i el seu propòsit és guiar-nos en un viatge matemàtic a través de les bombolles de sabó.

–¿Quina relació tenen la màgia de les bombolles de sabó i les mates?

–Explicuen el fenomen físic de la tensió superficial dels líquids, que és la força que permet l'existència de les bombolles de sabó. A través d'aquesta propietat intentem deduir el comportament de les bombolles i arribem a conceptes com angles, arestes, cares, políedres. És una manera que la gent s'emocioni amb les matemàtiques.

–Doncs això no era el que ens ensenyaven a l'escola.

–A vegades sembla que les matemàtiques estiguin fora d'aquest món, perquè s'abusa dels conceptes abstractes. La millor manera de donar-les a conèixer és ensenyar com ens ajuden en la nostra vida diària.

–Sembla senzill, però molta gent les ha arribat a avorrir.

–Les matemàtiques semblen l'ovella negra de l'educació, però els alumnes que les descobreixen són els que es diverteixen més, perquè proporcionen un àmbit de gran llibertat. Un problema es pot resoldre de mil maneres diferents. Però és veritat que tenen una imatge social negativa, i això ho estan pagant professors que són innovadors i les ensenyen d'una altra manera.

–¿Quin és el seu consell per fer-les més populars?

–No s'han d'ensenyar mecànicament i s'ha de fugir de la tradició acadèmica basada en problemes abstractes. És necessari adaptar l'educació als problemes reals. S'han de situar en un context i millorar la seva aplicació pràctica.

–¿I els que es diuen de lletres?

–La divisió ciències i lletres no hauria d'existir. Les matemàtiques són lògica en estat pur associada al món de l'argumentació.

–Una amiga demana que li preguntis si encara cal que els nens memoritzin les taules de multiplicar.

–És necessari saber-les per poder fer càlculs mentals bàsics de la vida quotidiana. Però ara hi ha escoles que les ensenyen amb cançons de rock i rap.

'DESCOBRIM LA GEOMETRIA...'. La Casa de Cultura. Plaça de l'Hospital, 6. Girona. 20.00

[inici](#)

EL PERIODICO. 04.02.10

ELS ESCOLARS CATALANS DECIDEIXEN POSAR NHU A UN DELS CADELLS DE L'ÓSSA HVALA

Els nens francesos triaran el nom del segon osset

Els escolars catalans han decidit posar Nhu a un dels dos cadells de l'óssa Hvala, el plantígrad que va donar a llum l'hivern passat a Bossost (Vall d'Aran) i que l'octubre del 2008 va protagonitzar un atac a un caçador a la població de Lés que va motivar les queixes del Consell General d'Aran sobre la reintroducció de l'ós bru al Pirineu català.

Segons han informat avui TV-3 i l'associació ecologista Depana, promotors del concurs, el nom de Nhu --neü en aranès-- va resultar escollit per més de 2.000 vots, la meitat dels participants, mentre que al darrere hi van quedar noms com Kala, Aran, Lluna, Rc, Arne i Yuracu, que, en qualsevol cas, seran tinguts en compte per a futurs ossets que neixen al Pirineu.

L'altre cadell rebrà el nom que decideixin els alumnes de la part francesa dels Pirineus, en una iniciativa conjunta que vol donar a conèixer als escolars de la zona els valors mediambientals del territori i la problemàtica específica del gall fer, la perdiu blanca, la llúdriga, la marta i el picot --totes elles espècies en perill d'extinció al territori, com és el cas de l'ós bru.

Reintroduïda

L'óssa Hvala va ser reintroduïda al Pirineu el 2006, i va cobrar notorietat després d'atacar lleument un caçador. Entitats ecologistes van assegurar llavors que l'atac es va produir perquè aquesta es va veure perseguida en una batuda de caça i van recordar que es tractava de la primera agressió coneguda d'una óssa a una persona des de l'inici del programa de reintroducció.

El Departament de Medi Ambient del Consell General d'Aran calcula que hi ha entre tres i quatre plantígrads com a població estable a la Vall d'Aran, si bé els animals entren i surten periòdicament de França.

La Conselleria de Medi Ambient de la Generalitat va constatar al novembre l'augment de la població d'òssos bruns al Pirineu català, on actualment en residirien uns 25 exemplars dividits en tres nuclis diferents.

[inici](#)

EL 9. 04.02.10

TALLER D'EDUCACIÓ PER LA SALUT AFECTIVA-SEXUAL A L'IES CIRVIÀNUM DE TORELLÓ

La Regidoria de Joventut de l'Ajuntament preveu, dins el Pla Local de Joventut, la realització de tallers adreçats a la població jove. El proper dilluns, 8 de febrer, els alumnes de 4t d'ESO de l'IES Cirviànum participaran en un taller d'educació per la salut afectiva-sexual.

Què és un taller d'educació per la salut afectiva-sexual?

És un espai que permet, mitjançant una metodologia dinàmica i participativa, fer un treball educatiu i de prevenció, entorn a temes com:

- Recordar l'anatomia i fisiologia dels genitals masculins i femenins.
- La sexualitat i les seves dimensions.
- Creences i mites entorn la sexualitat.
- L'anticoncepció, l'embaràs.
- Les infeccions de transmissió sexual, la SIDA.
- L'autoestima, el respecte i les actituds positives de la relació amb els altres.

Els objectius dels tallers són:

- Afavorir la prevenció dels embarassos no planificats.
- Afavorir la prevenció de les ITS i la SIDA.
- Afavorir les actituds positives i responsables en les relacions sexuals.
- Apropar-los a un centre específic de salut sexual així com a d'altres serveis de la xarxa pública.

[inici](#)

TOT BADALONA. 04.02.10

OPINIÓ

ANEM TOTS CAP A L'ESCOLA

DOLORS SABATER

De tots els Drets Humans, el dret a l'educació és un dels que té més incidència en la construcció del futur, és a dir, és un dret el compliment del qual té conseqüències immediates i conseqüències a llarg termini, molt notables i massives. És una de les principals preocupacions de les famílies amb fills en edat escolar i una de les necessitats bàsiques que les administracions no poden passar per alt.

Una de les eines més potents de què disposa el nostre Sistema Educatiu per garantir la igualtat d'oportunitats i la cohesió social és l'escolaritat obligatòria fins als 16 anys: només garantint que la totalitat dels infants i joves, sense cap exclusió, assisteixin als centres educatius, i procurant una escolarització òptima en què no es reproduïen mecànicament les desigualtats i les mancances que comporta l'actual estructura econòmica i social, podem aconseguir que l'escolarització sigui una eina bàsica per a un futur més exitós, més igualitari i amb millor convivència social. En aquest sentit, és clau buscar l'èxit educatiu per a tothom, i és clau oferir contextos plurals, de barreja, evitant escolaritzacions segregades o guetitzades. La barreja és bona perquè ensenya a conviure i a desfer prejudicis entre persones de diferent sexe, procedència, situació socioeconòmica, creença religiosa, ideologia, caràcter, condició de diversitat funcional (física, sensorial, cognitiva, mental, d'atenció...), i amb diferents habilitats, expectatives, interessos...

Relacionem el dret a l'educació amb el dret a l'escolarització, perquè l'escolaritat és un puntal en aquest procés, però la màxima del "tot educa" és cada vegada més evident en la societat actual, i el pes de l'educació no formal i la informal en l'èxit final és una evidència. Cal celebrar, en aquest sentit, que Badalona desenvolupi Plans educatius d'entorn, una proposta innovadora impulsada pel Departament d'Educació en col·laboració amb l'Ajuntament, i que es basa en el treball i l'aprenentatge en xarxa de tots els agents educatius d'una zona per

garantir continuïtat i coherència educativa i reduir desigualtats. Ara que estem en ple període de preinscripció, voldria remarcar com a tema clau això de la pluralitat i la inclusivitat dels centres educatius i de les entitats que ofereixen educació no formal: l'oportunitat d'aprendre a conviure i de desfer prejudicis que aporten els espais educatius plurals és una inversió de present i de futur que marca i marcarà la cohesió social i el sentit de pertinença a la nostra ciutat. I al país.

[inici](#)

LA VANGUARDIA 04.02.10

ENTREVISTA A BRIAN LAMB

"TRABAJAR CON LA WIKIPEDIA MOTIVÓ A LOS ESTUDIANTES"

El creador del movimiento Edupunk promueve el uso de tecnologías "baratas, rápidas y fuera de control" en la Universidad de la Columbia Británica

El singular profesor canadiense Brian Lamb prefiere descoordinar a coordinar. Fundó el movimiento Edupunk junto a Jim Groom y ostenta el singular cargo de Descoordinador de Tecnologías Emergentes y Contenido Digital de la Universidad de la Columbia Británica (Canadá).

Participa en unas jornadas del CCCB sobre "Educación expandida" y asegura que el sistema universitario es a menudo demasiado "rígido y estricto" en el uso de las nuevas tecnologías, cuando en realidad la mayoría de las veces lo que se necesita es "más creatividad".

Para demostrarlo, pone sólo uno de los muchos ejemplos posibles: un profesor animó a sus alumnos a publicar sus trabajos en la Wikipedia. Logró que los estudiantes estuvieran más motivados que nunca porque sentían que hacían un trabajo real y que la enciclopedia más consultada del mundo siguiera enriqueciéndose con artículos de nivel universitario.

Los trabajos que de otra forma habrían acabado olvidados en un cajón ahora son consultados por cientos de miles de personas cada año.

-¿Qué es el Edupunk?

-Mi amigo Jim Groom y yo estábamos preocupados por como algunas corporaciones toman el control de la tecnología que se usa en lugares públicos, mientras hay opciones disponibles y muy buenas de código abierto. Así que tuvimos la idea de crear, como si fuera un magazine punk, una guía anónima sobre como llevar, sin gastarse un duro, el departamento de tecnología de una universidad. Empezó como un chiste, pero provocó reacciones de mucha gente. Como la música punk, se resume en hazlo tu mismo.

-¿Y qué es la educación expandida?

-Es un concepto que han desarrollado Juan Freire y Zemos98. Se basa en la noción de Educación Abierta, que anima a las universidades a compartir sus materiales abiertamente en Internet, con licencias tipo Creative Commons.

-¿Hay universidades que lo hagan?

-El ejemplo más conocido es el de los cursos abiertos de la MIT [Massachussets Institute of Technology]. Se gastaron mucho dinero para digitalizar apuntes, grabar clases y hacer disponibles y gratuitos todos los materiales. Lo han hecho en absolutamente cada uno de los cursos. ¡Es un montón de información!

-¿Pero se puede conseguir el título sin ir a la universidad?

-El título no lo dan, pero hay gente que aprende por su cuenta y le da igual si le dan o no el título. Lo que les importa es el conocimiento sobre la materia.

-¿Aprenden lo mismo que si fueran a la universidad?

-Les faltan dos cosas: en primer lugar, si pides a la gente que haga una lista con lo más importante de su educación universitaria, responde "ese profesor que cambió mi vida", "tomar cervezas discutiendo con los amigos quién es mejor autor"... Nadie responde "ese maravilloso libro de texto del segundo curso" o "aquellos increíbles apuntes de clase". No digo que el contenido no importe, sino que el valor de la educación es la posibilidad de interactuar con la gente.

-¿Qué más se pierden?

-La acreditación. Cada universidad tiene su reputación y acredita que un titulado realizó una serie de tareas que fueron evaluadas por profesionales.

-Entonces ¿Para tener título hay que seguir yendo a clase?.

-Se está empezando a hablar de la Acreditación Abierta. Actualmente es más un concepto que una práctica, pero ya hay un grupo llamado Western Governors University. Ellos no dan clases, pero si puedes hacer determinadas tareas te dan tus créditos.

-¿Créditos tan válidos como los de cualquier universidad?

-Sí, es una universidad acreditada donde se puede obtener un título, aunque la mayoría de la gente piensa que un título de la MIT es más valioso que un título de tal o cual universidad.

-¿Las nuevas tecnologías están creando nuevas formas de enseñar?

-La educación a distancia va en ese sentido y en los últimos años se le ha empezado a dar la misma credibilidad. Antes de internet, la educación a distancia se limitaba a correspondencia tradicional, a llamadas telefónicas o programas de televisión o radio. En estos entornos se perdía la posibilidad de tener una interacción personal que fuera realmente significativa, no había auténticas conversaciones. Internet ha permitido a la educación a distancia replicar esas dinámicas e interacciones. Y no sólo en el entorno de una clase sino de todo internet. Cosas que no eran posibles en una clase presencial son ahora posibles.

-¿Es este el futuro de la educación?

-Los seres humanos seguiremos interactuando los unos con los otros si no evolucionamos hacia algo como Matrix y acabamos todos metidos en cápsulas. Pero la educación será cada vez más cara y cada vez veremos más cosas así, especialmente en lugares poco poblados. No creo que sea una mala solución para este tipo de casos.

-¿Deberían las universidades usar más la tecnología actualmente?

-Sí, pero es más importante que se usen de forma más inteligente. No soy de los que creen que siempre hay una solución tecnológica para cada problema, pero a menudo hay soluciones tecnológicas muy sencillas y lo que en realidad hace falta es un poco de creatividad por parte del profesor y de los alumnos.

-¿Me podría poner algún ejemplo?

-Trabajé con un profesor de estudios latinoamericanos que era muy escéptico sobre la Wikipedia. Amenazaba a los estudiantes con suspenderles si la citaban. Se quejaba que en su área era pésima. Bromeando, yo le pinché y le dije que él podía mejorarlo: "si no te gusta, arréglalo tu mismo".

-¿Que pasó?

-Lo probó y se enganchó. Pese a reconocer que en la Wikipedia hay un montón de basura, también vio su potencial y pidió a sus estudiantes que, en lugar de hacer un trabajo convencional, introdujeran en la Wikipedia artículos sobre los libros que habían estudiado o bien que mejoraran los ya existentes.

-¿Funcionó?

-El premio Nobel de Literatura Miguel Ángel Asturias no tenía entrada en la Wikipedia. Si buscabas en Google no había nada. Ahora el trabajo de los estudiantes es el primer resultado del buscador. Donde no había nada ahora hay un consistente trabajo universitario.

-¿Las universidades vuelven así a aportar conocimiento al conjunto de la sociedad?

-Estos artículos de la Wikipedia reciben entre 15.000 y 750.000 usuarios únicos al día. ¡Y son trabajos universitarios! Lo que normalmente habría pasado con ellos es que se habrían escrito, evaluado y olvidado en un cajón.

-¿Deberían las universidades abrir todo su contenido?

-Quizás no todos, pero sería bonito que cuando se diseña un curso hubiera una noción que enseñar y aprender es también un servicio público. La educación sería mejor. En el caso de la Wikipedia, los estudiantes estaban muy motivados. Todos dijeron que habían trabajado mucho más duro para que en ningún otro caso porque sentían que estaban haciendo trabajo de verdad.

-¿Porqué ostenta el cargo de "descoordinador" en su universidad?

- Las tecnologías a veces se utilizan de un modo demasiado rígido y estricto y a mi me gusta que sean "baratas, rápidas y fuera de control". Este es mi eslogan, a partir del cual, por cierto, se hizo un documental. Me gustan las tecnologías con las que se aprende deprisa, no cuestan mucho dinero y nunca se sabe lo que va a suceder.

-Cuando estamos frente al ordenador saltamos constantemente de una cosa a la otra. ¿Se puede aprender así?

-Hay mucha gente que aprende así. Algunos estudios sobre los efectos cognitivos de la multitarea aseguran que si trabajas como programador, después de comprobar el mail tardas 10 minutos en volver a estar igual de concentrado. Si compruebas el mail cada cinco minutos no estás trabajando mucho.

-¡Pero si esto es lo que hacemos todos!

-Las universidades y los centros culturales debemos pensar sobre cómo trabajan nuestros cerebros y cómo usar estas herramientas de forma efectiva. Debería haber un debate y una investigación permanentes. Es frustrante que haya quien, por miedo o por ignorancia, simplemente diga no. Es una pena que el debate sea entre gente convencida que nuestras mentes se van a pudrir y nuestra civilización se va acabar y quienes creen en una transformación al estilo de la revelación del monolito de la película 2001, Una Odisea en el Espacio. Los efectos pueden ser positivos o negativos, pero la única posibilidad para que sean positivos es que las personas más listas y comprometidas se involucren en pensar seriamente sobre cómo va el tema.

-¿Cómo ha cambiado el conocimiento?

-Cuando yo iba a la escuela empezaron a aparecer las calculadoras en la clase de mates y mis padres estaban indignados. Platón escribió que Sócrates estaba muy preocupado con la introducción del papel, porque si se podían escribir las cosas, eso implicaba que ya no habría que recordarlas. Ahora estamos viendo algo parecido. Si me olvido del nombre de alguien, puedo consultarlo en un instante en el teléfono móvil. Podemos discutir si lo importante es que recuerde los nombres o que tenga la habilidad de recuperar la información cuando la necesito. No lo tengo claro. Es uno de esos temas de los que hay que debatir. Lo que sí tengo claro es que no encontraremos las respuestas diciendo que la tecnología es mala.

[inici](#)

EL PUNT. 04.02.10

ENTREVISTA A NÚRIA SEBASTIÁN GALLÉS

«QUAN NAIXEM EL CERVELL ESTÀ PREPARAT PER APRENDRE QUALSEVOL LLENGUA»

Formada a la Universitat de Barcelona, Sebastián (Barcelona, 1958), actualment des de la Universitat Pompeu Fabra, Núria Sebastián lidera un projecte de recerca sobre el bilingüisme i la neurociència cognitiva

La seva feina se centra bàsicament a descobrir els misteris del bilingüisme...

–«El que m'interessa és saber com s'ho fa el cervell humà per aprendre una llengua. El fet del bilingüisme permet estudiar coses que no és possible observar en altres situacions.»

–Per exemple?

–«Doncs per exemple saber fins a quin punt hi ha un període crític per aprendre una llengua.»

–És cert això?

–«Per a certes coses, sí. No hi ha límit per aprendre paraules. La gent aprèn paraules noves tota la seva vida. En la llengua nativa i en la segona llengua. La gent té noranta anys i aprèn paraules noves, i un nen de tres anys també. Per tant, sabem que en tots els aspectes que tenen a veure amb l'aprenentatge de paraules no hi ha cap límit temporal. Però per a l'aprenentatge d'altres aspectes del llenguatge, com per exemple els sons, els fonemes, de la teva pròpia llengua, hi ha l'evidència més forta que això passa en un temps concret i no després.»

–Quins serien?

–«Hi ha gent que tota la vida conserva una excepcional capacitat per aprendre una altra llengua, però això no és un fet habitual. Això fa pensar que hi ha aspectes sobretot relacionats amb la fonètica i la sintaxi, que són molt difícils d'aprendre.»

–Els períodes crítics van associats a l'edat?

–«La idea és que evolutivament el cervell es troba en una posició en la qual certs estímuls provoquen una sèrie de modificacions. Parlariem dels primers mesos de vida durant els quals determinats estímuls modifiquen les connexions neuronals que fan que a partir de determinat moment es percebin els estímuls d'una forma concreta. Es faci millor una determinada cosa i pitjor una altra.»

–És indiferent de la llengua?

–«Els nens de totes les cultures del món, en néixer, poden percebre tots els sons de totes les llengües del món. Un noutat japonès no té cap problema a notar que cala i cara són dos sons diferents. Però els seus pares no poden produir un so determinat i de fet si a aquest nadó japonès quan té un any li fem una prova, comprovarem que es comportarà com els pares. Quan naixem el cervell està preparat per aprendre qualsevol llengua del món, en sentir-ne una i no una altra es configuren les connexions neuronals de determinada manera. Algunes deixen de ser operatives perquè no funcionen i d'altres s'enfortiran. La conseqüència és que després d'un cert temps d'estar-hi exposat, el cervell ja no pot respondre a certes coses.»

–Amb quin mètode se sap que un nadó pot distingir tots els sons?

–«Posaré l'exemple d'un estudi amb el català i el castellà sobre l'evolució de la è i la é. Vàrem agafar bebès de famílies catalanoparlants i famílies castellanoparlants, assegurant-nos que els catalanoparlants fessin el contrast entre les e i que els castellanoparlants, no. Vàrem buscar una paraula sense significat, dedi, i persones que la pronunciessin amb la e oberta i la e tancada. Els estímuls es varen presentar només d'una categoria primer (o bé dèdi o bé dèdi) i quan es cansaven els presentàvem estímuls de la categoria nova (dèdi o dédi, seguint l'ordre precedent). Si amb el canvi els bebès se sorprenien, interpretàvem que percebien que hi havia dues vocals diferents; si no se sorprenien, consideràvem que era perquè tot els sonava igual.»

– I a quina conclusió van arribar?

– «Que els primers quatre mesos tots ho fan. Els nens castellanoparlants fins a quatre mesos no tenen cap problema a adonar-se que la e pot ser oberta o tancada, i els catalans també. Als vuit mesos, als bebès que creixen en un entorn castellanoparlant tant els fa que diguis dédi o dèdi. Als catalans no, perquè aquesta exposició ha fet canviar els sistemes neuronals. Un nen catalanoparlant ho percebrà millor i per al castellanoparlant tot forma part de la mateixa categoria. Que és el que fan els adults castellanoparlants als quals el so entre la e oberta i tancada els sembla igual.»

[inici](#)